

Region Västmanlands hållbarhetsstrategi 2020–2030

” En ansvarstagande och livskraftig region för framtiden ”

INLEDNING

Region Västmanlands åtagande för att nå en hållbar utveckling

Vägen till ett hållbart samhälle är en **förändringsprocess** där både naturens resurser och mänskliga förmågor nyttjas medvetet och balanserat. **Region Västmanland är en betydande aktör** i arbetet för att nå de globala (Agenda 2030), nationella och regionala målen för hållbar utveckling. Detta förutsätter ett **engagerat ledarskap** som **agerar långsiktigt och sektorsövergripande**, samtidigt som det är flexibelt och snabbt kan hantera ändrade förhållanden. Hållbarhetsstrategin är övergripande för att integrera hållbarhet i hela Region Västmanlands verksamhet och kärnprocesser där vi främjar nya arbetssätt och modiga lösningar. Ett sätt är att öka digitaliseringen i organisationen, ett annat är att arbeta med cirkulär ekonomi.

Om hållbarhetsstrategin i styrprocessen

Regiondirektören har fått i uppdrag (enligt Regionplanen och förvaltningsplanen för Regionkontoret) att ta fram en samlad strategi för att integrera arbetet med Agenda 2030 i den ordinarie styrningen. I strategin hänvisas till annat arbete i vår organisation, till exempel den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och Framtidens hälso- och sjukvård 2030 och omfattar mål från befintliga program (till exempel miljö, arbetsmiljö eller finans) och andra där handlingsplaner tas fram under hösten 2019 (så som social hållbarhet och mänskliga rättigheter för perioden 2020–2022). Syftet är på sikt att minska antalet styrande dokument genom att samla ihop till exempel miljö och social hållbarhet i en gemensam hållbarhetshandlingsplan från 2023 (där andra områden skulle kunna ingå).

Hållbarhetsstrategin är ett styrande dokument som tydliggör vårt arbetssätt gentemot Agenda 2030 och anger inriktningen för hur Regionen (som organisation) vill arbeta och bli uppfattad i hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsstrategin integrerar arbetet med Agenda 2030 i regionens ordinarie styrning. Strategin innehåller långsiktiga inriktningsmål som är relevanta för samtliga förvaltningar och verksamheter - inriktningsmålen är unika för strategin men har hänvisningar till mål som finns framtagna i våra övriga styrande dokument. Tillsammans ger dessa mål ger en samlad bild av Region Västmanlands hållbarhetsarbete. Vår löpande uppföljning inom hållbarhetsområdet kommer löpande att utvecklas och under tiden följs målområde 1, 2 och 3 under årsredovisningen och målområde 4 enligt RUS.

Genom sin hållbarhetsstrategi tar Region Västmanland ansvar för att den egna organisationens verksamhet bidrar till en hållbar utveckling i länet, utifrån den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Hållbarhetsstrategin är en del av arbetet för att nå Regionens vision som lyder *"Vi växer hållbart och sätter hälsan främst. Vi skapar möjligheter och modiga lösningar. Vi ger förutsättningar för utveckling i en levande demokrati (...) Vi är livskraft för framtiden. Vi är Västmanland"*.

Kommunikation och nya arbetssätt

För att öka kännedomen och kunskapen om hållbar utveckling, liksom att bibehålla och öka innovation, engagemang och förändrade beteenden i riktning mot hållbarhet behöver vi fokusera på att integrera digitalisering som verktyg samt att öka vår egen interna kommunikation om Agenda 2030.

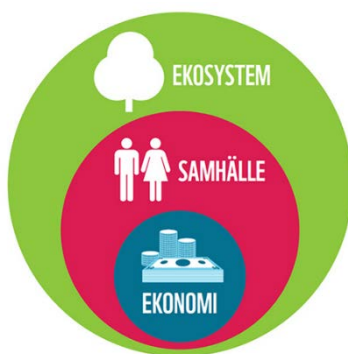
Region Västmanlands roll och bidrag till att nå de globala målen i Agenda 2030

Agenda 2030 (se bilaga 1)

Världens stats- och regeringschefer antog i september 2015 Agenda 2030, som innehåller 17 globala mål som till år 2030 ska leda till en hållbar och rättvis framtid. Dessa mål innebär bland annat att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för vår planet och dess naturtillgångar. De globala målen riktar sig till alla världens länder och det finns ett gemensamt ansvar att arbeta för att nå dem. Regeringen har uttryckt att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030 och att hållbar utveckling ska vägleda all politik fram till 2030.

För Region Västmanland är en hållbar utveckling en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. De tre dimensionerna av hållbar utveckling innebär för regionen följande:

Ekologisk hållbarhet - Vår grundförutsättning

Vi hushållar med resurserna för minskad klimatpåverkan och god närmiljö

Social hållbarhet - Vårt övergripande mål

En god och jämlik hälsa; Nöjda invånare i en attraktiv region
Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare

Ekonomisk hållbarhet - Vårt verktyg

Stark och uthållig ekonomi; Effektiv verksamhet av god kvalitet

Samverkan, delaktighet och dialog

Gällande genomförande betonar Agenda 2030 "nödvändigheten av alla samhällsaktörers delaktighet och att genomförandet är ett gemensamt ansvar. Agendan förutsätter förändrade förhållningssätt och beteenden på både individ- och samhällsnivå. Att utveckla och skapa former för dialog för att säkerställa bredd och långsiktighet behöver vara en del av arbetet med att genomföra agendan". Åtgärderna kräver resurser och samverkan inom Regionens verksamheter, länets andra aktörer och tillsammans med Västmanlands invånare – Målgrupperna i frågor som berörs ska ges möjlighet att vara delaktiga inom ramen för Regionens arbete med invånardialog.

Region Västmanlands prioritering av de globala målen

Under 2018 har genomförts en analys om hur Region Västmanland kärnuppdrag bidrar till de globala målen i Agenda 2030 och kartlagt vårt bidrag utifrån tre begrepp:

- **Centrala globala mål** dvs. mål och delmål som är direkt kopplade till Regionens verksamheter och där vi har störst påverkan (och där vi kan påverkas) 3, 5, 8, 10, 11 och 13. *Dessa mål är grundstenarna i denna strategi.*

- **Betydande globala mål** dvs. mål och delmål där Region Västmanland har en viss påverkan men det finns ingen direkt koppling till kärnuppdragen 4, 7, 9, 12, 16 och 17

- **Generella globala mål** dvs mål och delmål som är intressanta för Region Västmanland men där vi inte har specifika aktiviteter. Ingår mål 1, 2, 6, 14 och 15

Varje prioriterat område bidrar till att uppfylla ett eller flera av de globala hållbarhetsmålen. Detta förtydligas med hjälp av de internationellt antagna Agenda 2030 symbolerna

MÅLOMRÅDE 1

I Region Västmanland främjar vi en god livsmiljö och hälsa

Inom Region Västmanland vill vi erbjuda länets invånare en god hälso- och sjukvård där vi sätter fokus på hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Invånarna i Västmanland ska kunna leva ett hälsosamt liv utifrån sina förutsättningar. För att detta ska bli vår verklighet behöver vi vara redo för framtida utmaningar och ta tillvara de utvecklingsmöjligheter som ny forskning och teknologiska framsteg ger.

Agenda 2030 betonar att det som påverkar människorna har inverkan på miljön och klimatet och tvärtom. Genom miljö- och klimatarbetet tar regionen ansvar för att minska påverkan på planeten och bidrar till en renare miljö. Det ger hälsosammare livsbetingelser för västmanlänningarna. Vi hushåller både med de gemensamma resurserna i verksamheten och planetens resurser för att främja en hållbar utveckling.

Inriktningsmål 1: Vi skapar förutsättningar för en god och jämlik hälsa och har en innovativ, effektiv och tillgänglig hälso- och sjukvård med delaktighet och prevention som utgångspunkt.

Inriktningsmål 2: Vi minskar miljö- och klimatpåverkan från egen verksamhet och anpassar den för ett förändrat klimat. Vi tillämpar principer för cirkulär ekonomi.

MÅLOMRÅDE 2

I Region Västmanland står mänskliga rättigheter i centrum

Region Västmanland ska alltid utgå från alla människors lika värde och vi ansvarar för att människor ges möjlighet att ta del av sina rättigheter inom våra verksamheter. En viktig faktor för den enskilde individens livskvalitet är god samverkan mellan regionens olika verksamheter.

För att ge alla förutsättningar för en god livskvalitet behöver vi minska ojämlikhet. Då krävs kunskap inom organisationen om strukturella ojämlikheter, vilka sårbara grupper som finns och deras särskilda behov. Vi ska särskilt beakta barnets rättigheter, samt rättigheter för personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter. Arbetet med bland annat jämställdhetsintegrering, hbtq och frågor som rör funktionsnedsättning och våld ska fortsätta utvecklas i vår organisation. Flickor och pojkar, kvinnor och män samt ickebinära ska ges samma förutsättningar och möjligheter.

Inriktningsmål 1: Vi motverkar all form av diskriminering och kränkande behandling utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Inriktningsmål 2: Vårt bemötande och vår kommunikation präglas av normmedvetenhet, tillgänglighet och inkludering.

Inriktningsmål 3: Vi har ett medvetet barnrättsperspektiv i våra verksamheter och utgår från barnets bästa i frågor som direkt eller indirekt berör barn.

MÅLOMRÅDE 3

I Region Västmanland arbetar vi ansvarsfullt och resurssmart

Region Västmanland är en arbetsplats där våra medarbetare ska trivas och utvecklas. Region Västmanland prioriterar därför sitt arbetsmiljöarbete: att medarbetarna trivs, känner sig trygga och säkra och mår bra är en förutsättning för att kunna erbjuda invånarna en effektiv verksamhet av bra kvalitet. Region Västmanland strävar dessutom efter värdiga arbetsvillkor genom att påverka och ställa krav på de företag som vi investerar i och köper varor och tjänster av. En hållbar upphandling är betydelsefullt för att tillgodose krav på såväl ekonomisk som social och ekonomisk hållbarhet.

God ekonomisk hushållning skapas genom att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt med stabil finansiering som grund. Det är en förutsättning för att i framtiden ge invånarna god hälso- och sjukvård samt regional utveckling. Region Västmanland är en ansvarsfull investerare som tar hänsyn till långsiktigt hållbar utveckling vid investeringar. Investering tillåts inte i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. Regionen undviker placeringar i företag/företagsgrupper där en del av omsättningen kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter, alkoholvaror, pornografi eller vapen.

Inriktningsmål 1: Vi är en attraktiv arbetsgivare som verkar för att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Inriktningsmål 2: Vi tillämpar principerna för god ekonomisk hushållning och hushåller med regionens resurser.

Inriktningsmål 3: Vi har en hållbar finansförvaltning, investerar ansvarsfullt och ställer hållbarhetskrav i upphandlingar.

MÅLOMRÅDE 4

I Region Västmanland leder vi arbetet med att utveckla ett Hållbart Västmanland

Inom Region Västmanland främjar vi en hållbar utveckling av städerna och samhället i länet. Vårt arbete inom området samhällsplanering är grundläggande för att skapa ett attraktivt län för de som bor och verkar här. Vi har ett ansvar för länets infrastruktur (kollektivtrafik, transport och bredband) och verkar för likvärdig tillgång till bra kommunikationer, bostäder och digitala lösningar som är viktig för länets utveckling. Dessa frågor är avgörande för Regionens fortsatta arbete för ett hållbart Västmanland.

Genom sitt regionala utvecklingsuppdrag har Region Västmanland ansvar för att leda arbetet med att utveckla ett Hållbart Livskraftigt Västmanland utifrån den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som stärker hela länets utveckling på ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Syftet med strategin är att fortsätta utveckla Västmanland till ett konkurrenskraftigt och attraktivt samhälle för alla - En plats där man vill bo, leva och verka, etablera företag eller besöka. Den regionala

utvecklingsstrategin vilar på de 17 globala målen i Agenda 2030 och möter därför utmaningarna med hållbara lösningar.

Se inriktningsmål ur den regionala utvecklingsstrategin.